

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

РЕЦЕНЗИЯ

От: **проф.д-р Снежана Александрова Башева,д.е.с**
Научна специалност- Счетоводна отчетност,контрол и анализ на стопанската дейност
ВУ / научна организация- УНСС

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност / 3.8 Икономика, „Счетоводна отчетност,контрол и анализ на стопанската дейност-финансово счетоводство / в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен на основание чл. 25 от ЗРАСРБ, чл.57,ал.1 и ал.2 от ППЗРАСРБ и чл. 35 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС, Заповед № 1119/19.05.2020 на Ректора на УНСС, Решение на Катедрения съвет на катедра „Счетоводство и анализ“ (Протокол № 1/14.09.2020 г.), Решение на Факултетния съвет на факултет „Финансово-счетоводен“ (Протокол № ФС-1/ 29.09.2020 г.) при УНСС. Рецензентът участва в състава на Научното жури, съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 2544/23.10.2020 г.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Кандидатът гл.ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** завършва ОКС Бакалавър през 2007 г. с отличен успех в УНСС, а през 2008 г. става магистър по счетоводство също в УНСС.

Кандидатът гл.ас д-р Лиляна Костадинова Джонева е преподавател в катедра „Счетоводство и анализ“ при УНСС от 2010 г. В периода 2010-2015 г. тя заема академичната длъжност асистент. От 2015 година до сега е главен асистент към катедрата. Като главен асистент тя участва при провеждането на практико-приложни занятия по счетоводни дисциплини („Основи на счетоводството”, „Финансово счетоводство”, „Спецкурс по финансово счетоводство“, „Корпоративно счетоводство”). Същото тя участва в научно-изследователски проекти, разработване на учебни дисциплини и казуси, проверка на курсови проекти, периодичен контрол и оценка на придобитите знания, подготовка и проверка на държавни и семестриални изпити. Кандидатката има и богат практически опит. В периода 2006-2010 г. е главен счетоводител на Еф Си Ай ООД, София, България, където участва при

изготвяне на годишни финансови отчети, съгласно МСФО и НСС, изготвяне на текущи отчети и справки, извършване на счетоводни и данъчни консултации. От 2009-до сега тя е и помощник одитор в „Бул одит“ООД, където участва в и ръководи екипи извършващи независим финансов одит, разработване на експертни становища, одиторски стратегии, анализи на финансовото състояние и приложима счетоводна политика.

През 2015 г. придобива докторска степен по научна специалност: 05.02.07 „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, с тема на дисертационния труд: „Репутацията на предприятието като обект на счетоводството - проблеми на признаване, отчитане и оповестяване”.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Участникът в конкурса гл.ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** отговаря на изискванията за участие в този конкурс, като превишава тези изисквания почти два пъти (виж.таблица 1). За това свидетелства Решението на съвета по хабилитация на УНСС, Протокол № 1 от 13.05.2020 г., където в заключението се отбелязва, че кандидатурата на гл.ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** **съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС.** Съветът по хабилитация дава положително становище за потенциалния кандидат в конкурса и предлага на катедра „Счетоводство и анализ“ да инициира на свое заседание конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС.

Таблица 1

1. Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1)	НИ*УНСС	ЛД
1.Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” „Репутацията на предприятието като обект на счетоводството - проблеми на признаване, отчитане и оповестяване, Доктор по счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност, УНСС, 2014	50 т	50 т
2.Хабилитационен труд – монография Консолидирани финансови отчети - теоретични и методологични аспекти, ИК- УНСС, 2019, ISBN 978-619-232-227-4	100 т	100 т
3.Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд Счетоводно признаване на приходите. Управление и качество на печалбата, ИК- УНСС, 2020, ISBN 978-619-232-291-5	100 т	100т
4.Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“ Репутацията на предприятието като обект на счетоводството – проблеми на признаване, отчитане и оповестяване, ИК-УНСС, 2019, ISBN 978-619-232-228-1	75 т	75 т
5. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове 1. Kamburova, L., Empirical survey on reporting and disclosure of internally generated goodwill, Contemporary issues of accounting and management in Poland and in Bulgaria. Monographs, 2017 Lodz, Poland, стр. 35-44, ISBN 978-83-7283-834-6; 2. Kamburova, L., Comparative analysis of IFRS 10 consolidated financial statements and bulgarian NAS 27 consolidated financial statements and accounting for investments in subsidiaries, Mechanisms of interaction between competitiveness and innovation in modern international economic relations: Collective monograph, ISMA University, Riga, 2017, стр. 162-170, ISSN 1492-8965 (electronic) 3. Kamburova, L., Comparative analysis between Bulgarian and international accounting regulation for business combinations, Management of innovative development the economic entities, Collective monograph, Poland, 2018, стр. 243-251, ISBN 978-83-65196-83-5 4. Камбурова, Л., Еволюция на теориите за консолидация и необходимостта от стандартизиран подход, Икономиката на България и Европейския съюз в дигиталния свят, Колективна монография, ИК- УНСС,	10/n	93 т

<p>2019, стр. 407 – 418, ISBN 978-619-232-208-3</p> <p>5. Камбурова, Л., A Retrospective look at non-controlling interest – from the past to the present, Облік., анализ і контроль в умовах міжнародного співробітництва, Колективна монографія, Lutsk, 2019, с. 172-182, IBSN 978-617-672-222-9</p> <p>6. Камбурова, Л., Репутация предприятия как экономический ресурс и объект бухгалтерского учета, "Міжнародний збірник наукових праць «ОБЛІК. ЕКОНОМКА. МЕНЕДЖМЕНТ: наукові нотатки» Випуск 3 (7) – 2015 рік (свідectво про державну реєстрацію друкованого засобі масової інформації серія KB № 20767-10567 P). Видання входить в інформаційну аналітичну систему РІНЦ (нефаховий збірник). Міжнародний збірник наукових праць з 2014 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань (ISSN International Centre. Paris, France) – ISSN 2313-8211; с. 111-117</p> <p>7. Камбурова, Л., Проблемът за капитализацията на репутацията на предприятието, в това число вътрешно създадената репутация и нейното отчитане и оповестяване, Сборник научни статии, Катедра „Счетоводство и анализ“, УНСС. София, ИК – УНСС, 2017, стр. 508-528, ISBN 978-619-232-021-8</p> <p>8. Филипова-Сланчева, А., Камбурова Л., Андасарова-Георгиева Р. (2017) „Приложима счетоводна база от предприятията в България – проекции и предизвикателства“, статия в сборник на ФСФ „Икономиката на България и Европейския съюз: наука и бизнес“, ИК УНСС, ISBN 978-954-644-970-0, с.328 - 359, съавторство, авторски текст 10 стр. (33%);</p> <p>9. Камбурова, Л., Репутацията в консолидираните финансови отчети – минало и настояще, Счетоводство, одит и финанси в променяния се свят, Наука и икономика-Варна, 2019, стр. 374-385, ISBN 978-954-21-1001-9</p> <p>10. Камбурова, Л., Методи за управление на печалбата, Приносител на счетоводството в икономическата наука, Юбилейна Международна научна конференция по повод 100 – годишнината на катедра „Счетоводство и анализ“, ИК – УНСС, 2020, стр. 393-400, ISBN 978-619-232-278-6</p>		
<p>6. Цитирания в монографии и колективни томов с научно рецензиране</p> <p>1. Basheva, Sn., Accounting policy of a bank in insolvency – a step for creative management, Collective monograph, Poland, 2018, стр. 237, (2) Камбурова, Л., Comparative analysis of IFRS 10 consolidated financial statements and bulgarian NAS 27 consolidated financial statements and accounting for investments in subsidiaries, Mechanisms of interaction between competitiveness and innovation in modern international economic relations: Collective monograph, ISMA University, Riga, 2017, стр. 162-170, ISSN 1492-8965</p> <p>2. Маркова, М. Регулации на ПЧП отношенията при икономическия оператор, Колективна монография, ИК- УНСС, 2019, с.257, (2) Камбурова, Л. Концепцията за контрол при съставяне на консолидирани финансови отчети – минало и настояще, - В: Сборник научни статии „Счетоводството – наука, образование, практика, посветена на 130-ата годишнина от рождението на проф. Димитър Добрев, С., ИК – УНСС, 2018, с.203-210.</p> <p>3. Атанасов, А. Репутацията като обект на счетоводството: Признание, оценяване, оповестяване. Монография, : Славена, ISBN 978-619-190-156-2, 2019, 340 с. (на стр. 48 - 49), (2) Камбурова, Л., (2014). Репутацията на предприятието като обект на счетоводството – проблеми на признание, отчитане и оповестяване</p> <p>4. Маркова, М. Публично-частното партньорство. Същност и отчетна рамка, Монография, ИК-УНСС, 2020, ISBN 978-619-232-107-9, (2) Камбурова, Л., Концепцията за контрол при съставяне на консолидирани финансови отчети – минало и настояще. – Счетоводството – наука, образование, практика. ИК – УНСС, София, 2018, с. 210</p>	10/n	40 т
<p>7. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране</p> <p>1. Атанасов, А. Вътрешно-създадената репутация – проблеми и подходи при дефинирането и измерването ѝ. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки, 2017, 2, 100 - 109. (на стр.103) ISSN 1314-7390, (2) Камбурова, Л., Репутацията на предприятието като обект на счетоводството – проблеми на признание, отчитане и оповестяване</p> <p>2. Георгиев, Георги Василев. Устойчиво развитие, диверсификация и брандови индикации - районен туристически дискурс. София : Колеж по туризъм - Благоевград, 2017, с, 219, 224, 229, 230 (2) Камбурова, Л. Подходи и методи за отчитане и оценяване на репутацията на предприятието. София ИК – УНСС, 2017 с. 2 -3, 4</p> <p>3. Йовкова, Йорданка. Недвижима собственост. Икономика и управление. София : Издателски комплекс - УНСС, 2017 с. 242; (2) Камбурова, Л. Счетоводни аспекти на оценката на недвижимите имоти по справедлива стойност. В: Управление на недвижимата собственост. София, ИК-УНСС, 2016. с. 151-156.</p> <p>4. Йовкова, Йорданка. Недвижима собственост. Икономика и управление. София : Издателски комплекс - УНСС, 2017, с. 238; (2) Камбурова, Л.; Филипова, А.; Камбурова, Л.; Маркова, М. Учебно-методично помагало по счетоводство на предприятието. София, ИК-УНСС, 2015. с. 88-89</p>	5/n	20т
<p>Общо по раздел I</p>	400 т	478т
<p>II. Допълнителни изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.26, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3)</p>		
<p>I. Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация</p> <p>1. Камбурова, Л., Концепцията за контрол при съставяне на консолидирани финансови отчети – минало и настояще, Научни трудове Том 2/2019, стр. 291 – 301, ISSN 0861-9344</p> <p>2. Камбурова, Л., Влияние на МСФО 16 Лизинг върху показателите за финансово състояние и оценка на стойността на предприятията, списание "Диалог", бр. 4/2019 стр. 23-35, ISSN 1311-9206</p> <p>3. Камбурова, Л., Възходът на нематериалните активи и подходи за тяхното оценяване, Икономическа</p>	15/n	60т

<p>мисъл, БАН, бр. 1/2020 стр. 51-64, ISSN 0013 – 2993</p> <p>4. Камбурова, Л., Развитие на практиките при изготвяне на консолидирани финансови отчети, Икономически и социални алтернативи, бр. 1/2020, стр. 123 -133, ISSN 1314 – 6556</p>		
<p>2. Публикуван университетски учебник (40 т. за 1 учебник; при участие в съавторство – по 5 т. на 1 издателска кола)</p> <p>1. Башева, Сн., Маркова, М., Камбурова, Л. Филипова, Ат., Мусов М., Кавалджиева, К., Андасарова, Р., Николова, Н., Боянов, Б., МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ, ИК- УНСС, 2019, ISBN 978-619-232-260-1, Л. Камбурова е автор на глава шестнадесета (с. 392–418) и глава седемнадесета (419 - 476) Авторски текст: 85 стр. 4 изд. коли</p> <p>2. Стоянов, С., С. Башева, Д. Фесчиан, Р. Пожаревска, Б. Брезоева, Д. Петрова, Н. Орешаров, Р. Иванова, Л. Тодоров, Т. Рупска, К. Златарева, М. Маркова, Л. Камбурова Финансова отчетност. Първо издание. София: ИК-УНСС, 2016, ISBN 978-954-644-815-6, Л. Камбурова е автор на глава втора т. 3 (с. 101–118), 1 изд. кола</p> <p>3. Башева, Сн., Л. Камбурова, Финансово счетоводство - основен курс, Център за дистанционно обучение, УНСС, ISBN 978-954-644-613-8, Л. Камбурова е автор на глава шеста и седма. Авторски текст: 83 стр. 4 изд. коли</p>	40т	45т
<p>3. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в чужбина или в България, ако са организирани от международни научни или професионални организации</p> <p>1. Kamburova, L., Company’s internally generated goodwill – key factor for its development. approaches for evaluation and disclosure in the financial statements, Knowledge based sustainable economic development, Belgrade, Serbia, 2016, стр. 66-74, ISBN 978-86-80194-03- 5</p> <p>2. Камбурова, Л., Предиизвикателствата при прилагането на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти, Четринадесета международна научна конференция на младите учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз в дигиталния свят, София, 2020, стр. 404 -412, ISBN 978-954-8590-68-6</p> <p>3. Камбурова, Л., Детерминанти на качеството на печалбата, Петнадесета международна научна конференция на младите учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз: кръгова икономика и корпоративна социална отговорност, София, 2020, стр. 394 -403, ISBN 978-619-232-316-5</p> <p>4. Snejana Basheva, Atanaska Filipova-Slancheva, Liliyana Kamburova, Origin and Evolution of Audit Profession in Bulgaria – Historic Review, 1st Balkan Accounting and Management History Congress, Edime, 2019, стр. 133-151, ISBN: 978-975-374-254-2</p>	15/n	50т
<p>4. Цитирания, установени в научни издания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация (1) Даниела Фесчиан, Андасарова Р., Модели за банкова регулация на риска – динамика в моделирането и перспективи, Научни трудове, Том 1/2020, ИК-УНСС, София, стр. 78 (2) Камбурова, Л., (2019). Концепцията за контрол при съставяне на консолидирани финансови отчети – минало и настояще, Научни трудове, Том 2/2019, ИК-УНСС, София, 2019, с. 291-300.(1) Даниела Фесчиан, Андасарова Р., Модели за банкова регулация на риска – динамика в моделирането и перспективи, Научни трудове, Том 1/2020, ИК-УНСС, София стр. 79, (2) Камбурова, Л., (2019). Консолидирани финансови отчети. Теоретични и методологични аспекти, ИК – УНСС, София (1) Атанаска Филипова-Сланчева, Периодизация на финансовите отчети на банките в България, Научни трудове, Том 1/2020, ИК-УНСС, София, стр. 99, (2) Камбурова, Л. (2019). Консолидирани финансови отчети, теоретични и методологични аспекти, С., Издателски комплекс – УНСС, с. 29. (1) Мария Маркова, Подходи за признаване на актив в резултат на публично-чатни партньорства – счетоводни аспекти, Научни трудове, Том 1/2020, ИК-УНСС, София, стр. 128, (2) Камбурова, Л., (2019), Консолидирани финансови отчети. Теоретични и методологични аспекти, ИК – УНСС, София, с. 54</p>	10т	40т
<p>5. Ръководство на научен или образователен проект: университетски (15 т.); национален (30 т.); международен (40 т.) Университетски проект, по договор № НИД НИ 2-4/2014, Подходи и методи за отчитане и оповестяване на репутацията на предприятието</p>	15	15т
<p>6. Участие в научен или образователен проект: университетски (10 т.); национален (15 т.); международен (20 т.)- Национални проекти1. Проект BG 05M 2OP 001-2.009-0012 »Повишаването на изследователския потенциал на УНСС и подобряването на условията за провеждане на научни изследвания – инвестиция с много измерения», финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове, ръководител проф. д-р Валентин Гоев 2. Проект, BG05M2OP001-2.002-0001, Студентски практики- Фаза 1, 2018 г. академичен наставник 3. Проект, BG05M2OP001-2.013-0001, Студентски практики- Фаза 2, 2020 г. академичен наставник4. Проект BG051PO001-4.3.04-0034 “Развитие на електронните форми на дистанционно обучение в УНСС – създаване на нови възможности за повишаването на образованието и успешна професионална реализация”. Проектът се осъществява с подкрепата на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, ръководител проф. д-р Веселка Павлова]Университетски проекти 5. Изследване на съвременните подходи за обучение по счетоводство с цел адаптиране към изискванията на акредитиращите професионални организации ИДЕС, ICAEW, ACCA, по договор № НИД НИ -9/2019 ръководител доц. д-р Мария Маркова</p>	20	70т
<p>7. Разработени лекционни курсове (съставени учебни програми)1. Учебна програма по дисциплината</p>	10/n	25т

„Спецкурс по финансово счетоводство“ предназначена за специалност „Счетоводство“ ОКС „Магистър“ – 1/3 участие в екип с проф. д-р Снежана Башева и доц. д-р Мария Маркова2. Учебна програма по дисциплината „Корпоративно счетоводство“ предназначена за специалност „Финансов мениджмънт“ ОКС „Магистър“ - 1/3 участие в екип с проф. д-р Снежана Башева и доц. д-р Мария Маркова3. Учебна програма по дисциплината „Финансови отчети – част I“ предназначена за специалност „Счетоводство, финансов контрол и финанси“ /на английски език/ ОКС „Магистър“ - 1/2 участие в екип с доц. д-р Мария Маркова4. Учебна програма по дисциплината „Финансови отчети – част II“ предназначена за специалност „Счетоводство, финансов контрол и финанси“ /на английски език/ ОКС „Магистър“ - 1/2 участие в екип с доц. д-р Мария Маркова	15/n	
8. Изпълнена аудиторна заетост като асистент, главен асистент или хоноруван преподавател в УНСС или в акредитирано от НАОА висше училище или научна организация – 1 т. за 10 часа лекции; 1 т. за 20 часа упражнения (закръглят се към цяло число).	1/10 1/20	235т
9. Изнасяне на лекции на чужд език – В чуждестранен университет или ВУ – 10 т. на курс лекции (1 курс – мин. 6 учебни часа). В университет или ВУ в страната – 2 т. на курс лекции (1 курс – мин. 30 учебни часа). Финансови отчети част 2	2т	2т
10. Членуване в научна или професионална национална или международна организация към момента на кандидатстване –Член на Съюза на счетоводителите в България	5 т	5т
Общо по раздел II	220 т	547 т
Общо I + II	620 т	1025 т

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът гл.ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** е преподавател в катедра „Счетоводство и анализ“ в УНСС и води лекции и упражнения пред студенти в редовна и дистанционна форма на обучение. Тя преподава дисциплините: „Основи на счетоводството“, „Финансово счетоводство“, „Спецкурс по финансово счетоводство“ и „Корпоративно счетоводство“ пред студенти в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“.

Кандидатът показва завидни познания в областта на консолидирани финансови отчети, счетоводната политика и бизнес комбинациите ,които го правят отличен специалист в тези области.

Част от лекционните курсове и темите в учебните програми по дисциплините „Спецкурс по финансово счетоводство“ и „Корпоративно счетоводство“ са разработени от кандидата. С тях се обогатява съществуващото знание и се поставят много добри основи за развитието на тези дисциплини в национален план.

Гл.ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** е изключително скромна и етична колега, отзивчив и коректен в отношенията си , с голям потенциал и постоянен стремеж за развитие и усъвършенстване. Като преподавател кандидатът се отличава с много добри познания в областта на теоретичното счетоводно знание и практика. Доказателство за последното са много добрите отзиви на студентите и научната колегия, както и дадените през годините положителни атестации и високи оценки за нейната преподавателска дейност.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Представените от кандидата публикации (книги, статии и доклади) в конкурса могат да бъдат структурирани в съдържателно отношение в следните групи:

Първо: Публикации свързани с **проблеми при признаване и отчитане на нематериални активи, в това число на репутацията** (Камбурова, Л., *Репутация предприятия как економически ресурс и обект бухгалтерского учета*; Камбурова, Л., *Проблемът за капитализацията на репутацията на предприятието, в това число вътрешно създадената репутация и нейното отчитане и оповестяване*; Kamburova, L., *Empirical survey on reporting and disclosure of internally generated goodwill, Contemporary issues of accounting and management in Poland and in Bulgaria*; Kamburova, L., *Company's internally generated goodwill – key factor for its development. approaches for evaluation and disclosure in the financial statements, Knowledge based sustainable economic development*; Камбурова, Л., *Репутацията в консолидираните финансови отчети – минало и настояще*; Камбурова, Л., *Възходът на нематериалните активи и подходи за тяхното оценяване*; Камбурова, Л., *Репутацията на предприятието като обект на счетоводството – проблеми на признаване, отчитане и оповестяване*)

Второ: Публикации посветени на **проблемите на консолидирането на информацията във финансовите отчети, изготвяне на отчетите на икономическите групи и бизнескомбинации** (Kamburova, L., *Comparative analysis of IFRS 10 consolidated financial statements and bulgarian NAS 27 consolidated financial statements and accounting for investments in subsidiaries*; Камбурова, Л., *Развитие на практиките при изготвяне на консолидирани финансови отчети*; Kamburova, L., *Comparative analysis between Bulgarian and international accounting regulation for business combinations*, Камбурова, Л., *Концепцията за контрол при съставяне на консолидирани финансови отчети – минало и настояще*; Kamburova, L., *A Retrospective look at non-controlling interest – from the past to the present*; Камбурова, Л., *Еволюция на теориите за консолидация и необходимостта от стандартизиран подход*)

Трето: Публикации посветени на **проблемите на приложимата нормативна база** в РБългария (Филипова-Сланчева, А., Камбурова Л., Андасарова-Георгиева Р. „Приложима счетоводна база от предприятията в България – проекции и предизвикателства“; Камбурова, Л., *Влияние на МСФО 16 Лизинг върху показателите за финансово състояние и оценка на стойността на предприятията*; Snejana Basheva, Atanaska Filipova-Slancheva, Liliyana Kamburova, *Origin and Evolution of Audit Profession in Bulgaria – Historic Review*)

Четвърто: Публикации свързани с **признаването на приходите и управлението на печалбата** (Камбурова, Л., Предизвикателствата при прилагането на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти; Камбурова, Л., Детерминанти на качеството на печалбата; Камбурова, Л., *Методи за управление на печалбата*, Приносите на счетоводството в икономическата наука)

Може да се направи извода, че гл.ас Джонева се е ориентирала към точно определени тематични области, като се стреми да не се разпростира извън тях. Това е предпоставка за натрупване на широки и задълбочени знания в тези области.

В конкурса гл.ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** участва с два самостоятелни монографични труда-„**Счетоводно признаване на приходите. Управление и качество на печалбата**“, и „**Консолидирани финансови отчети - теоретични и методологични аспекти**“

Монографичният труд „**Счетоводно признаване на приходите. Управление и качество на печалбата**“, е с обем от 121 страници и е структуриран в три глави ,като всяка глава завършва с ясни и конкретно формулирани изводи от автора. Това позволява на читателя да открие и да вникне в достигнатите от автора научни и научни-приложни резултати в хода на изследването. Трудът има ясно дефинирана цел и задачи за нейното постигане.

Темата на монографичния труд е актуална. Това се обуславя от значението на приходите и печалбата за съществуването на всяко едно предприятие и от все по-нарастващата нужда от познаване на механизмите за управление на качеството и признаване на печалбата във финансовите отчети. От друга страна съществуващата голяма динамика в счетоводното знание в областта на принципите и концепциите за признаване на приходите

поражда нуждата от едно научно-обосновано изследване на тематиката. До момента тази тема въпреки нейното значение е сравнително слабо изследвана в РБългария.

В хода на изследването авторът е проучил голям брой източници / 122 бр./ ,като посочената литература е ползвана реално ,което е видно от наличните над 100 броя цитирания под линия.

В първата глава на монографичният труд с наименование „**Същност и значение на счетоводната информация. Признаване на приходите и управление на печалбата**“ е направен преглед и са систематизирани различните дефиниции за управление на печалбата. Тук печалбата е разгледана като част от счетоводната информация в контекста на съвременната теория за фирмата. Показано е развитието на теоретичното знание и влиянието на нормативната база относно признаването на приходите. Разгледани са най-често срещаните подходи, с които се постига манипулиране на печалбата. Авторът достига до извода, че най-често срещаният подход за манипулиране на печалбата е чрез приходите, поради което е отделено и специално място на изискванията за признаване на приходите във финансовите отчети, съобразно новия МСФО 15.

Във втората глава на монографичния труд с наименование „**Качество на счетоводната печалба – преглед на показателите за определяне на качеството и факторите, от които зависи**“ авторът изследва същността на концепцията за качеството на печалбата ,така както се интерпретира в счетоводната теория и анализира механизмите, които оказват съществено значение на качеството на информацията за печалбата. Гл.ас Джонева разглежда достатъчно задълбочено факторите, които дават отражение върху качеството на печалбата, както и показателите чрез които това качество може да се характеризира и оцени. По-конкретно като показатели авторът разглежда: устойчивост на печалбата, изглаждане на печалбата, своевременно признаване на загубите, коефициент на реакция към печалбата, корекции на грешки от предходни отчетни периоди. В очертаваният от авторът кръг от фактори, които влияят върху печалбата са разгледани: характеристиката на фирмата, финансовото отчитане, корпоративното управление и вътрешния контрол, одиторите, капиталовите пазари и други външни фактори.

В трета глава на монографичния труд с наименование „**Емпирично изследване на приходите и печалба на компаниите в България**“ авторът прави опит да провери хипотезата за манипулиране на печалбата при прилагане принципа на текущото начисляване, в сравнение с тази формирана на база принципа на паричния поток. Може да се каже, че тази глава дава завършеност на изследването, като го превръща от чисто теоретично и абстрактно в обоснован с факти научен продукт. Извършено е емпирично изследване като са използвани

база данни на Търговския регистър, КАПИ и Българска фондова борса. Обхванат е период от 7 години, които е достатъчен за изглаждане на съществуваща екстраполация. Събраните данни за всяка от една от годините на изследването (2012 г. – 2018 г.) и за всяка една от включените общо 168 компании съставляват общо 11 760 елемента. В допълнение за всяка една компания и за всяка една година са изчислени: Печалба преди лихви, данъци и амортизации (ЕБИТДА) – Приходите от продажби намалени с оперативните разходи; Печалба преди лихви и данъци (ЕБИТ) – Печалбата преди лихви, данъци и амортизации (ЕБИТДА), намалена с разходите за амортизация на нетекущите материални и нематериални активи. На база обработените резултати от емпиричното изследване авторът е достига до извода, че приходите са най-устойчивият компонент в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като устойчивостта намалява, когато вървим „надолу“ по отчета, т.е. приходите са по-устойчиви от печалбата преди лихви, данъци и амортизации, печалбата преди лихви, данъци и амортизации е по-устойчива от печалбата преди лихви и данъци, а последната на свой ред е по-устойчива от нетната печалба. Друг важен извод е че паричният компонент е по-устойчив спрямо компонента на начисляване. Тази зависимост за компаниите в България е по-слабо изразена спрямо компаниите в държави с англосаксонска правна, но като цяло е в унисон с резултатите за компаниите в държави с континентална правна система.

Определено считаме, че в съдържателно и структурно отношение монографичният труд е оригинално научно изследване, изградено върху собствени научни резултати и виждания на автора. В монографичния труд могат да се открият научни и научно-приложни приноси, както следва:

Първо: В дълбочина е изследвана приложимостта и динамиката на концептуалните основи относно признаването на приходите и формирането на печалбата и тяхното обективизиране в новия МСФО 15 по отношение на приходите от договорите с клиенти;

Второ: Извършен е задълбочен ретроспективен анализ, който позволява да бъдат изведени най-характерните подходи за управление на печалбата и нейното манипулиране;

Трето: Изучени са и са систематизирани конкретните фактори, които обуславят качеството на приходите и печалбата у нас на основата на конкретно емпирично изследване.

Вторият монографичен труд е на тема **„Консолидирани финансови отчети - теоретични и методологични аспекти“** Трудът е в обем от 155 стр. и при неговото разработването са ползвани 97 източника, от които 27 на български език, вкл. 13 нормативни документа и 70 на чужд език. Темата на монографичния труд е актуална и представлява интерес за теорията и практиката на счетоводството. Последното е обусловено от развитието

на счетоводната теория и практика на консолидираните финансови отчети и от динамиката в нормативната уредба свързана с консолидацията.

В *първата глава* с наименование „*Историческо развитие на теорията и практиката на консолидираните финансови отчети*“ авторът разглежда необходимостта от изготвяне на консолидирани финансови отчети, развитието на консолидационните теории и въвеждането на единен стандартизиран подход при тяхното изготвяне. Достатъчно задълбочено и всеобхватно е разгледано развитието на теоретичното знание и причините и начините за обединяване на счетоводната информация за имущественото и финансово състояние на икономическите групи.

Във *втората глава* на труда с наименование „*Контролът като база за консолидация в съвременната нормативна рамка*“ авторът последователно и методично изследва проблемите свързани с идентифицирането на контрола като предпоставка за извършването на консолидация на финансовите отчети на предприятията от икономическата група. В ретроспективен план е представена еволюцията в разбирането и дефинирането на контрола за целите на финансовото отчитане. Тук авторът показва задълбочените си теоретични познания, основани както на доброто познаване на българските счетоводни класици, така и на достиженията на редица световни съвременни счетоводи. Това и позволява в края на главата да направи критичен анализ на изискванията, които националната нормативна рамка поставя по отношение на изготвянето и представянето на консолидираните финансови отчети.

В *третата глава* с наименование „*Методология за прилагане на счетоводните стандарти при съставяне на консолидираните финансови отчети*“ авторът разглежда методологията за изготвяне на отделните компоненти на тези отчети. Тук чрез използването на богато илюстрирани методични примери тя демонстрира своето задълбочено разбиране за същността и необходимите процедури, които се прилагат за да бъдат постигнати целите на консолидацията.

В монографичното изследване авторът реализира определени научни и научно-приложни *приноси*. Като научен принос може да бъде изведено извършеното задълбочено изследване на еволюцията на разбирането за консолидирането на финансовата информация и обосноваването на необходимостта от прилагането на един подход на стандартизация. Приносите с научно-приложен характер се свеждат до: а/ изследване и систематизиране на познанието за категорията „контрол“ и нейното значение като предпоставка за консолидиране на финансовите отчети; б/ представената авторова интерпретация на методологията на изготвяне на консолидирани отчети с цел постигане на целите, заложи в действащата нормативна база.

В конкурса гл. ас д-р Джонева участва и като съавтор в три учебника (Башева, Сн., Маркова, М., Камбурова, Л. Филипова, Ат., Мусов М., Кавалджиева, К., Андасарова, Р., Николова, Н., Боянов, Б., Башев, Я. *Международни стандарти за финансови отчети*; Стоянов, С., С. Башева, Д. Фесчиян, Р. Пожаревска, Б. Брезоева, Д. Петрова, Н. Орешаров, Р. Иванова, Л. Годоров, Т. Рупска, К. Златарева, М. Маркова, Л. Камбурова *Финансова отчетност*; Башева, Сн., Л. Камбурова, *Финансово счетоводство - основен курс*),

Общият извод е, че кандидатът участва в конкурса с достатъчна по обем и отговаряща на тематиката на конкурса научна продукция.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Могат да бъдат изведени и формулирани **приноси** с определен научен и научно-приложен характер. Наличието на такива приноси в публикациите на кандидата е още едно потвърждение, както на неговите преподавателски качества, така и особено за неговата задълбочена научно-изследователска дейност.

Научните приноси, посочени в самооценката на кандидата, са пряко свързани с посочените публикации от него. Те напълно отговарят на изискванията и тематиката на конкурса.

Приносите на кандидата могат да се обобщят в следните групи:

Първо: приноси с научен характер

а/ изследване на приложимостта и динамиката на концептуалните основи относно признаването на приходите и формирането на печалбата ;

б/ изследване на еволюцията на разбирането за консолидирането на финансовата информация и обосноваването на необходимостта от прилагането на един подход на стандартизация.

Второ : приноси с научно-приложен характер

а/ изследване и систематизиране на познанието за категорията „контрол“ и нейното значение като предпоставка за консолидиране на финансовите отчети;

б/ представената авторова интерпретация на методологията на изготвяне на консолидирани отчети с цел постигане на целите, заложили в действащата нормативна база.

в/ систематизиране на най-характерните подходи за управление на печалбата и нейното манипулиране;

г/ извеждане на конкретните фактори ,които обуславят качеството на приходите и печалбата у нас ;

д/ идентифициране на проблемни области в теорията и практиката при признаването и отчитането на приходите и формирането на печалбата.

7. Критични бележки и препоръки

Бележки/препоръки се насочват към всеки кандидат поотделно.

Бих отправила препоръка към гл. ас.д-р Джонева да продължи изследователската си работа по отношение на темите свързани с консолидирането на финансовата информация. Убедена съм, че в тази област тя ще съумее да демонстрира своите задълбочени и широки теоретични и практически познания. Препоръчвам да бъде по проактивна и да участва при изготвянето на предложения за усъвършенстване на приложимата нормативна база ,както и при разработването на нови счетоводни стандарти.

8. Заключение

Като имам предвид посочените професионални качества на участника в конкурса, неговият опит в преподаването и научните изследвания, посочените научно-приложни приноси предлагам на членовете на уважаваното от мен научно жури да гласуват за присъждането на гл. ас д-р **Лиляна Костадинова Джонева** на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност,контрол и анализ на стопанската дейност (финансово счетоводство)“.

01.12. 2020 г.

Подпис: .....

София

(проф. д-р. Снежана Башева,д.е.с)

REVIEW

From: Prof. Dr. Snejana Alexandrova Bacheva, Ph.D,CPA

Scientific specialty - Accounting, control and analysis of economic activity

HEI / scientific organization - UNWE

Subject: competition for associate professor in scientific specialty / 3.8 Economics, "Accounting, control and analysis of economic activity - financial accounting / at UNWE.

1. Information about the competition

The competition was announced on the grounds of Art. 25 of ZRASRB, art. 57, para 1 and para 2 of PPZRASRB and art. 35 of the Regulations for the organization and holding of competitions for obtaining scientific degrees and for holding academic positions at UNWE, Order № 1119 / 19.05.2020 of the Rector of UNWE, Decision of the Department Council of the Department of Accounting and Analysis (Minutes № 1 / 14.09.2020), Decision of the Faculty Council of the Faculty of Finance and Accounting (Minutes № FS-1 / 29.09.2020) at UNWE. The reviewer participates in the composition of the Scientific Jury, according to the Order of the Rector of UNWE № 2544 / 23.10.2020.

2. Information about the candidates in the competition

The candidate, Chief Assistant Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva, graduated with a Bachelor's degree in 2007 with honors from the University of National and World Economy, and in 2008 became a Master of Accounting at the University of National and World Economy.

The candidate, Chief Assistant Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva, has been a lecturer at the Department of Accounting and Analysis at the University of National and World Economy since 2010. In the period 2010-2015 she held the academic position of assistant. From 2015 until now he has been a senior assistant at the department. As a senior assistant she participates in conducting practical classes in accounting disciplines ("Fundamentals of Accounting", "Financial Accounting", "Special Course in Financial Accounting", "Corporate Accounting"). She also participates in research projects, development of academic disciplines and case studies, examination of course projects, periodic control and assessment of the acquired knowledge, preparation and examination of state and semester exams. The candidate also has extensive practical experience. In the period 2006-2010 he was Chief Accountant of FCI Ltd., Sofia, Bulgaria, where he participated in the preparation of annual financial statements in accordance with IFRS and NSS, preparation of current reports and statements, accounting and tax consulting. Since 2009 she has also been an assistant auditor at Bull Audit OOD, where she participates in and leads teams performing independent financial audits, development of expert opinions, audit strategies, financial condition analyzes and applicable accounting policy. In 2015 he obtained a doctorate in science: 05.02.07 "Accounting, control and analysis of economic activity", with the topic of the dissertation: "The reputation of the company as an object of accounting - problems of recognition, reporting and disclosure."

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

The participant in the competition, Chief Assistant Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva, meets the requirements for participation in this competition, exceeding these requirements almost twice (see Table 1). This is evidenced by the Decision of the Habilitation Council of UNWE, where the conclusion notes that the candidacy of Chief Assistant Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva meets the quantitative and qualitative requirements adopted from the AC. The Habilitation Council gives a positive opinion for the potential candidate in the competition and proposes to the Department of Accounting and Analysis to initiate at its meeting a competition for the academic position of "Associate Professor" at UNWE.

4. Evaluation of the teaching activity

The candidate, Chief Assistant Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva, is a lecturer at the Department of Accounting and Analysis at the University of National and World Economy and conducts lectures and exercises for students in full-time and distance learning. She teaches the disciplines: "Fundamentals of Accounting", "Financial Accounting", "Special Course in Financial Accounting" and "Corporate Accounting" to students in Bachelor's and Master's degrees.

The candidate demonstrates an enviable knowledge in the field of consolidated financial statements, accounting policy and business combinations, which make him an excellent specialist in these fields. Some of the lecture courses and topics in the curricula of the disciplines "Special Course in Financial Accounting" and "Corporate Accounting" have been developed by the candidate. They enrich the existing knowledge and lay a very good foundation for the development of these disciplines at the national level.

Chief Assistant Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva is an extremely modest and ethical colleague, responsive and correct in her relations, with great potential and constant striving for development and improvement. As a

lecturer, the candidate has a very good knowledge in the field of theoretical accounting knowledge and practice. Proof of the latter are the very good reviews of students and the scientific college, as well as the positive attestations given over the years and high marks for its teaching activities.

5. General characteristics of the presented scientific papers / publications

The publications (books, articles and reports) submitted by the candidate in the competition can be structured in terms of content in the following groups:

First: Publications related to problems in recognizing and reporting intangible assets, including reputation (Kamburova, L., Reputation of enterprises as an economic resource and an object of accounting; Kamburova, L., The problem of capitalization of the reputation of the enterprise, in including internally established goodwill and its reporting and disclosure; Kamburova, L., *Empirical survey on reporting and disclosure of internally generated goodwill, Contemporary issues of accounting and management in Poland and in Bulgaria*; Kamburova, L., Company's internally generated goodwill – key factor for its development. approaches for evaluation and disclosure in the financial statements, Knowledge based sustainable economic development; Kamburova, L., Reputation in the Consolidated Financial Statements - Past and Present; Kamburova, L., The Rise of Intangible Assets and Approaches to Their Valuation; Kamburova, L., The reputation of the enterprise as an object of accounting - problems of recognition, reporting and disclosure).

Second: Publications dedicated to the problems of consolidation of information in the financial statements, preparation of the reports of the economic groups and business combinations (Kamburova, L., *Comparative analysis of IFRS 10 consolidated financial statements and bulgarian NAS 27 consolidated financial statements and accounting for investments in subsidiaries*; Kamburova, L., Development of practices in preparing consolidated financial statements Kamburova, L., *Comparative analysis between Bulgarian and international accounting regulation for business combinations*, Kamburova, L., The Concept of Control in Compiling Consolidated Financial Statements - Past and Present Kamburova, L., *A Retrospective look at non-controlling interest – from the past to the present* Kamburova, L., *Evolution of theories of consolidation and the need for a standardized approach*)

Third: Publications dedicated to the problems of the applicable regulatory framework in the Republic of Bulgaria (Filipova-Slancheva, A., Kamburova L., Andasarova-Georgieva R. "Applicable accounting base of enterprises in Bulgaria - projections and challenges"; Kamburova, L., Influence of IFRS 16 Leasing on indicators of financial condition and valuation of enterprises Snejana Basheva, Atanaska Filipova-Slancheva, Liliyana Kamburova, Origin and Evolution of Audit Profession in Bulgaria – Historic Review)

Fourth: Publications related to revenue recognition and profit management (Kamburova, L., Challenges in the application of IFRS 15 Revenue from contracts with customers; Kamburova, L., Determinants of profit quality; Kamburova, L.,; Management methods of Profit, The Contributions of Accounting in Economics)

It can be concluded that Chief Actor Dzhoneva has focused on specific thematic areas, trying not to extend beyond them. This is a prerequisite for the accumulation of broad and in-depth knowledge in these areas.

In the competition, Chief Assistant Dr. Liliyana Kostadinova Dzhoneva participated with two independent monographs - "Accounting recognition of income. Profit Management and Quality ", and " Consolidated Financial Statements - Theoretical and Methodological Aspects ".

The monographic work "Accounting recognition of income. Profit Management and Quality " has a volume of 121 pages and is structured in three chapters, each chapter ending with clear and concretely formulated conclusions by the author. This allows the reader to highlight and understand the scientific and scientific-applied results achieved by the author in the course of the research. The work has a clearly defined goal and tasks for its achievement.

The topic of the monographic work is relevant. This is due to the importance of revenue and profit for the existence of each company and the growing need for knowledge of quality management mechanisms and recognition of profit in the financial statements. On the other hand, the existing great dynamics in accounting

knowledge in the field of principles and concepts for revenue recognition raises the need for a scientifically sound study of the topic. So far, this topic, despite its importance, has been relatively poorly studied in Bulgaria.

In the course of the research the author has studied a large number of sources / 122 pieces /, as the indicated literature has been used in reality, which is evident from the available over 100 citations below the line.

In the first chapter of the monographic work entitled "Nature and significance of accounting information. Revenue Recognition and Profit Management" reviewed and systematized the various definitions of profit management. Here, profit is considered as part of accounting information in the context of modern firm theory. The development of theoretical knowledge and the influence of the regulatory framework on revenue recognition are shown. The most common approaches with which profit manipulation is achieved are considered. The author concludes that the most common approach to profit manipulation is through revenue, which is why a special place is given to the requirements for revenue recognition in the financial statements, according to the new IFRS 15.

In the second chapter of the monograph entitled "Quality of accounting profit - a review of indicators for determining quality and the factors on which it depends" the author explores the essence of the concept of quality of profit, as interpreted in accounting theory and analyzes the mechanisms that are essential to the quality of profit information. Chief Dzhoneva examines in sufficient depth the factors that affect the quality of profit, as well as the indicators by which this quality can be characterized and assessed. In particular, the author considers as indicators: stability of profit, smoothing of profit, timely recognition of losses, coefficient of reaction to profit, corrections of errors from previous reporting periods. The author outlines the range of factors that affect profit: the characteristics of the company, financial reporting, corporate governance and internal control, auditors, capital markets and other external factors.

In the third chapter of the monograph entitled "Empirical study of revenues and profits of companies in Bulgaria" the author tries to test the hypothesis of profit manipulation in applying the principle of current accrual, compared with that formed on the basis of the principle of cash flow. It can be said that this chapter completes the research by transforming it from a purely theoretical and abstract to a fact-based scientific product. An empirical study was performed using a database of the Commercial Register, KAPI and the Bulgarian Stock Exchange. A period of 7 years is covered, which is sufficient to smooth out the existing extrapolation. The data collected for each of the years of the survey (2012 - 2018) and for each of the included a total of 168 companies constitute a total of 11,760 elements. Based on the processed results of the empirical study, the author came to the conclusion that revenue is the most sustainable component in the profit or loss statement and other comprehensive income, as sustainability decreases when we go "down" on the report, i.e. Revenues are more sustainable than earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, earnings before interest, taxes, depreciation and amortization are more sustainable than earnings before interest and taxes, and the latter is more sustainable than net profit. Another important conclusion is that the monetary component is more stable than the accrual component. This dependence for companies in Bulgaria is less pronounced compared to companies in countries with Anglo-Saxon law, but is generally in line with the results for companies in countries with a continental legal system.

We definitely believe that in terms of content and structure the monographic work is an original scientific study, built on the author's own scientific results and views. In the monographic work can be distinguished scientific and scientific-applied contributions, as follows:

First: The applicability and dynamics of the conceptual framework for revenue recognition and profit generation and their objectification in the new IFRS 15 in relation to revenue from contracts with customers have been studied in depth;

Second: An in-depth retrospective analysis was performed, which allows to derive the most typical approaches to profit management and its manipulation;

Third: The specific factors that determine the quality of revenues and profits in our country on the basis of a specific empirical study have been studied and systematized.

The second monograph is on "Consolidated Financial Statements - Theoretical and Methodological Aspects" The paper is 155 pages long and in its development 97 sources were used, of which 27 in Bulgarian, including 13 normative documents and 70 in a foreign language. . The topic of the monographic work is topical and is of interest for the theory and practice of accounting. The latter is due to the development of accounting theory and practice of consolidated financial statements and the dynamics of regulations related to consolidation.

In the first chapter entitled "Historical development of the theory and practice of consolidated financial statements" the author discusses the need to prepare consolidated financial statements, the development of

consolidation theories and the introduction of a unified standardization approach in their preparation. The development of the theoretical knowledge and the reasons and the ways for combining the accounting information about the property and financial condition of the economic groups are considered in sufficient depth and comprehensively.

In the second chapter of the paper entitled "Control as a basis for consolidation in the modern regulatory framework" the author consistently and methodically examines the problems associated with the identification of control as a prerequisite for consolidation of financial statements of enterprises in the economic group. In retrospect, the evolution in understanding and defining control for financial reporting purposes is presented. Here the author shows his in-depth theoretical knowledge, based on both the good knowledge of the Bulgarian accounting classics and the achievements of a number of world modern accountants. This allows it to make a critical analysis at the end of the chapter of the requirements that the national regulatory framework sets for the preparation and presentation of consolidated financial statements.

In the third chapter, entitled "Methodology for applying accounting standards in preparing the consolidated financial statements", the author discusses the methodology for preparing the individual components of these statements. Here, through the use of richly illustrated methodological examples, it demonstrates its in-depth understanding of the nature and necessary procedures applied to achieve the objectives of consolidation.

In the monographic study the author realizes certain scientific and scientific-applied contributions. The in-depth study of the evolution of the understanding of the consolidation of financial information and the justification of the need to apply a standardization approach can be deduced as a scientific contribution. The contributions of scientific and applied nature are reduced to: a / research and systematization of the knowledge about the category "control" and its significance as a prerequisite for consolidation of the financial statements; b / the presented author's interpretation of the methodology of preparation of consolidated reports in order to achieve the objectives set in the current legislation.

In the competition ch. Dr. Dzhoneva also participated as a co-author in three textbooks (Basheva, Sn., Markova, M., Kamburova, L. Filipova, At., Musov M., Kavaldzhieva, K., Andasarova, R., Nikolova, N. , Boyanov, B., Bashev, J. International Standards for Financial Statements, Stoyanov, S., S. Basheva, D. Feschian, R. Pozharevska, B. Brezoeva, D. Petrova, N. Oresharov, R. Ivanova, L. Todorov, T. Rupska, K. Zlatareva, M. Markova, L. Kamburova Financial Reporting; Basheva, Sn., L. Kamburova, Financial Accounting - Basic Course).

The general conclusion is that the candidate participates in the competition with a sufficient volume and corresponding to the theme of the competition scientific production.

6. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

Contributions of a certain scientific and scientific-applied nature can be derived and formulated. The presence of such contributions in the candidate's publications is another confirmation, both of his teaching qualities and especially of his in-depth research work.

The scientific contributions indicated in the candidate's self-assessment are directly related to the publications indicated by him. They fully meet the requirements and theme of the competition.

The candidate's contributions can be summarized in the following groups:

First: scientific contributions

(a) a study of the applicability and dynamics of the conceptual framework for revenue recognition and profit generation;

b / study of the evolution of the understanding of the consolidation of financial information and the substantiation of the need to apply a standardization approach.

Second: contributions of a scientifically applied nature

a / research and systematization of the knowledge about the category "control" and its significance as a prerequisite for consolidation of the financial statements;

b / the presented author's interpretation of the methodology of preparation of consolidated reports in order to achieve the objectives set in the current legislation.

c / systematization of the most typical approaches for profit management and its manipulation;

d / derivation of the specific factors that determine the quality of revenues and profits in our country;

e / identification of problem areas in the theory and practice in the recognition and reporting of revenues and profit generation.

7. Critical remarks and recommendations

I would make a recommendation to Ch. Assistant Professor Dr. Dzhoneva to continue her research work on topics related to the consolidation of financial information. I am convinced that in this field she will be able to demonstrate her in-depth and broad theoretical and practical knowledge. I recommend to be more proactive and to participate in the preparation of proposals for improving the applicable regulatory framework, as well as in the development of new accounting standards.

8. Conclusion

Having in mind the indicated professional qualities of the participant in the competition, his experience in teaching and research, the indicated scientific and applied contributions, I propose to the members of the scientific jury I respect to vote for the award of Ch. Assistant Professor Dr. Lilyana Kostadinova Dzhoneva in the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Accounting, control and analysis of economic activity (financial accounting)".

01.12. 2020 г.

Sofia

(prof.Snejana Bacheva,PhD,CPA)